

अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक स्तर) अंतर्गत विशेष शिक्षक यांचे थकीत वेतन अदा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- न्यायाप्र २०२४/प्र.क्र.१२९/ एसडी-१
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२
दिनांक :- २३ सप्टेंबर, २०२५

संदर्भ :-

- १) शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दि.२३.०५.२०२५ रोजीचे पत्र.
- २) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७.०४.२०२५

प्रस्तावना :-

अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक स्तर) या योजनेतर्गत विशेष शिक्षकांनी मा. उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ नागपूर येथे रिट याचिका क्र.३६९६/२०१८ बाबत दाखल अवमान याचिका क्र.२६४/२०२२ व इतर संलग्न याचिकांमध्ये मा. उच्च न्यायालयाच्या दि.२८.०४.२०२२ रोजीच्या आदेशानुसार याचिकाकर्त्या विशेष शिक्षकांना माहे एप्रिल, २०२२ पासून रु.७५,०००/- प्रमाणे प्रतिमाह वेतन अदा करण्यात येत आहे. उक्त याचिकांमधील विशेष शिक्षकांना माहे मार्च, २०२५ पर्यंतच्या कालावधीचे वेतन अदा करण्यात आले आहे.

आता अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक स्तर) या योजनेतर्गत मा. उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ नागपूर येथे रिट याचिका क्र.३६९६/२०१८ बाबत दाखल अवमान याचिका क्र. २६४/२०२२ व इतर संलग्न याचिकांमध्ये याचिकाकर्त्यांचे माहे एप्रिल, २०२५ ते सप्टेंबर, २०२५ या कालावधीचे वेतन अदा करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याची मागणी शिक्षण संचालक (प्राथमिक), प्राथमिक शिक्षण संचालनालय, पुणे यांनी संदर्भ क्र.१ येथील पत्रान्वये केली आहे. त्याअनुषंगाने निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक स्तर) या योजनेतर्गत विशेष शिक्षकांनी मा. उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ नागपूर येथे रिट याचिका क्र.३६९६/२०१८ बाबत दाखल अवमान याचिका क्र. २६४/२०२२ व इतर संलग्न याचिकांमध्ये १४५ याचिकाकर्त्यांचे माहे एप्रिल, २०२५ ते सप्टेंबर, २०२५ पर्यंतचे वेतन अदा करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे रु.६,५२,५०,०००/- (अक्षरी रु. सहा कोटी बावन्न लक्ष पन्नास हजार फक्त) इतका निधी वितरित करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	तपशील	अपात्र विशेष शिक्षक संख्या	कालावधी	रु.७५,००००/- प्रमाणे आवश्यक रक्कम
१.	सुनावणीअंती अपात्र ठरलेले विशेष शिक्षक	१४५	एप्रिल, २०२५ ते सप्टेंबर, २०२५ (एकूण ६ महिने)	रु.६,५२,५०,०००/-

२. सदर खर्च "मागणी क्र. ई-२, २२०२ सर्वसाधारण शिक्षण, ०१ प्राथमिक शिक्षण, १०६-शिक्षक व इतर सेवा, (००) (००) (०१) समग्र शिक्षा अभियान (सर्वसाधारण) (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (२२०२ आय ६१२) (कार्यक्रम), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेतर)" या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या वित्तीय वर्षामध्ये उपलब्ध असलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

३. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी थकीत वेतनाची रक्कम संबंधित विशेष शिक्षकांच्या खात्यात जमा करावी. वेतनाची रक्कम संबंधित विशेष शिक्षकांच्या खात्यात जमा होईल, याची काळजी घावी. एखाद्या शिक्षकाचे नाव दुबार आढळून आल्यास अशा प्रकरणी एकदाच वेतन अदा होईल, याची दक्षता घ्यावी. अधिकचे वेतन अदा झाल्याचे निदर्शनास आल्यास शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना जबाबदार धरण्यात येईल.

४. उक्त विशेष शिक्षकांना कोणत्याही न्यायालयीन प्रकरणाच्या अनुषंगाने एप्रिल, २०२५ ते सप्टेंबर, २०२५ या कालावधीसाठी यापूर्वी वेतन अदा करण्यात आले असल्यास सदर शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ मध्ये नमूद केल्यानुसार परिगणना करून अनुज्ञेय होणा-या रकमेतून सदर रक्कम समायोजित करून उर्वरित रक्कम अदा करण्यात यावी. विशेष शिक्षकांना अदा करण्यात आलेल्या वेतनाची वसूली सदर शिक्षकांच्या समायोजनासंदर्भात शासन स्तरावर घेतल्या जाणा-या अंतिम निर्णयाच्या अधीन असेल, अशा आशयाचे बंधपत्र, वेतन अदा करताना संबंधित विशेष शिक्षकाकडून घेण्यात यावे.

५. उपरोक्तप्रमाणे वेतन अदा केल्यानंतर निधी शिल्लक राहिल्यास त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा. शिल्लक निधीचा विनियोग करण्यापूर्वी शासनाची पूर्वपरवानगी घेण्यात यावी. वितरित करण्यात आलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र एक महिन्याच्या कालावधीत शासनास सादर करावे.

६. सदर निधी शिक्षण राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई यांचेकडे सुपूर्द करण्यात येत आहे. सदर निधी आहरित करून वितरित करण्यासाठी अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (रोख शाखा/ लेखा शाखा), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” तर सह सचिव/ उप सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना “नियंत्रक अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी सदर निधी कोषागारातून आहरित करून राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक परिषद, मुंबई यांच्या SNA खात्यात जमा करावा. सदर निधी राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक परिषद, मुंबई यांनी शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या कडे सुपूर्द करावा.

७. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक दि.०७.०४.२०२५ मध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटींची पूर्तता होत आहे. सदरचे अनुदान सशर्त अनुदान असून त्याकरिताच्या अटी व शर्ती या शासन निर्णयात नमूद केल्या आहेत.

८. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्र.५०४/२५/१४७१, दि.२०.०८.२०२५ व वित्त विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्र.९१४/व्यय-५, दि.११.०९.२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५०९२३१२०६१९३८२१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ. अ. कुलकर्णी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यापालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. अध्यक्ष / सभापती, विधानसभा / विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई.
४. मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, सर्व.

५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई
६. मा. विधानसभा / विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई (सर्व)
७. मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
८. प्रधान सचिव, (शालेय शिक्षण विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
९. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई
११. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१२. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२ मुंबई, नागपूर
१३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२ मुंबई/नागपूर
१४. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-६३
१५. सर्व वरिष्ठ लेखा परीक्षक (शिक्षण विभाग)
१६. अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई
१७. उप सचिव, वित्त विभाग, (व्यय-५/अर्थसंकल्प शाखा), मंत्रालय, मुंबई
१८. उप सचिव (प्रशासन), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१९. उप सचिव, (१४७१), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२०. अवर सचिव (अर्थसंकल्प), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२१. अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, लेखाशाखा, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२२. निवड नस्ती (एसडी-१)